

عنوان مقاله:

تحلیل دژۀ نادره برپایه رویکرد تحلیل گفتمانی فرکلاف

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 12، شماره 3 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

نسرین خانی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

غلامرضا سالمیان - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

عامر قیطوری - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

تحلیل گفتمان انتقادی یکی از شیوه‌های جدید تحلیل متن است. در این شیوه برای استخراج مناسبات قدرت و ایدئولوژی از لایه‌های زیرین متن، افزون بر توجه به ویژگی‌های آوایی و زبانی و ادبی متن، به عوامل بیرون از متن - بافت موقعیتی و فرهنگی و اجتماعی - نیز توجه می‌شود. این پژوهش با هدف یافتن راهبردهای کلامی مطرح در رویکرد فرکلاف در دژۀ نادره، تبیین نقش این راهبردها یا الگوهای گفتمانی در شکل‌گیری سبک خاص متن و یافتن گفتمان حاکم بر کتاب برپایه ویژگی‌های تحلیل گفتمان انتقادی انجام شده است. این مقاله به روش تحلیل محتوا و با شیوه تلفیقی (هم کمی و هم کیفی) صورت گرفته است. جامعه آماری این پژوهش متن کامل کتاب دژۀ نادره است. نمونه‌گیری به روش تصادفی سامانمند، انتخاب و حجم نمونه برپایه فرمول کوکران محاسبه شده است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد می‌توان در لایه‌های زیرین دژۀ نادره به مناسبات قدرت دست یافت. بررسی دژۀ نادره از نظر واژگان، دستور و انسجام نشان داد ویژگی‌های مدنظر رویکرد فرکلاف، در چارچوب ارزش‌های گوناگون صوری در این متن وجود دارد. در سطح تفسیر و تبیین نیز نمودهای بافت موقعیتی و مناسبات قدرت و ایدئولوژی در متن دژۀ نادره کاملاً آشکار است.

کلمات کلیدی:

دژۀ افشاریه، تحلیل گفتمان انتقادی، دژۀ نادره، استرآبادی، فرکلاف

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1183049>

